

MEDIAKASVATUS PÄHKINÄNKUORESSA

Mitä on mediakasvatus? Mitä ovat mediataidot?

Mediakasvatus on tietoista, tavoitteellista ja suunnitelmallista toimintaa, kasvatusta, opetusta, ohjausta ja sisällöntuottamista, jolla edistetään ja vahvistetaan yhteiskunnan jäsenten, niin lasten kuin aikuistenkin, valmiuksia ja taitoja mediakulttuurissa elämiseen.

Mediataidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joita tuetaan ja kehitetään mediakasvatuksella.

Mediataidoilla tarkoitetaan nykypäivänä välttämättömiä kriittisen ajattelun taitoja, yhteistyön ja vuorovaikutuksen taitoja sekä kykyä jäsentää, arvottaa ja hallita tietoa. Teknologian käyttötaidot ovat osa mediataitoja, mutta ne pitävät sisällään myös itsetuntemuksen ja rohkeuden ilmaista itseään sekä kyvyn vaikuttaa.

Mediakasvatus on ohjausta ja opetusta mediasta ja median avulla. Se on keino valtauttaa lapset ja nuoret hallitsemaan oman elämänsä keskeistä osa-aluetta, mediaa. Mediakasvatuksella tuetaan eettisyyttä sekä oman mediasuhteen kehittymistä kokonaisvaltaisesti.

Mediasuhde on jatkuvasti käynnissä oleva prosessi, jossa yksilö tuntee, tulkitsee ja merkityksellistää mediasisältöjä yhä uudelleen. Mediasuhteella tarkoitetaan yksilön tapaa asettua havainnoimaan mediasisältöjä ja -kulttuuria. Oma mediasuhde on keskeinen lähtökohta myös mediakasvattajan työlle. Mediakasvatuksen avulla taataan tasa-arvoisia mahdollisuuksia median turvalliseen käyttöön ja kohtaamiseen, omaehtoiseen itseilmaisuun ja yhteiskunnalliseen mediaosallistumiseen.

Luovilla ja esteettisillä mediataidoilla tarkoitetaan yksilön kykyä katsoa, kuunnella, luoda ja tulkita mediasisältöjä. Ne ovat taitoa tehdä valintoja ja rajauksia. Mediataitoinen löytää itselleen sopivia ilmaisumuotoja mediasta ja osaa hyödyntää niitä oman äänen esiintuomiseksi.

Kriittiset tulkintataidot tarkoittavat kykyä analysoida ja ymmärtää erilaisia mediasisältöjä. Kriittisyys on peruskysymysten esittämistä mediasisällöille: kuka viestii, mitä, kenelle ja miksi tai mitä jätetään sanomatta.

Vuorovaikutus ja oman toiminnan kautta syntyvä osallisuus ovat tärkeä osa mediataitoja. Mediakasvatuksen avulla kehittyvät taidot kommunikoida kunnioittavasti muiden kanssa median avulla. Mediataitoisella on kykyä ymmärtää erilaisia mediassa viestittyjä näkökulmia sekä taitoa samastua erilaisiin mediassa toimimisen rooleihin.

Turvataitojen tähtäimessä ovat turvallinen, tarkoituksenmukainen ja tilannekohtainen median sisältöjen ja palveluiden käyttö. Yksilö tarvitsee turvataitoja ehkäistäkseen ja ratkaistakseen ongelmatilanteita sekä välttyäkseen ikäviltä mediakokemuksilta.

Haluatko tietää lisää?

Mediakasvatusseuran ylläpitämä verkkopalvelu kokoaa alan uutiset, materiaalit, tapahtumat ja tutkimukset.

www.mediakasvatus.fi

Kehittämiskeskus Opinkirjo: Mediataitojen oppimispolku perusopetuksessa

<http://tinyurl.com/opinkirjo>

Opetus- ja kulttuuriministeriö: Hyvä medialukutaito. Suuntaviivat 2013–2016

<http://tinyurl.com/medialukutaidonsuuntaviivat>

Lähde:

Lapset osallisena mediassa -julkaisu, Mediakasvatusseura 2014

http://www.mediakasvatus.fi/files/lapset_osallisena_mediassa.pdf

